

KONINKRIJK.

LES 21

1	GEBED
----------	--------------

Bid om Gods leiding door Zijn Geest, voor bewustwording van Zijn aanwezigheid en voor het luisteren naar Zijn stem. Wijd deze groep en les toe aan de Heere.

2	UITWISSELEN (20 minuten) [STILLE TIJDEN] PSALM 31, 32, 33 en 34
----------	---

Deel (of lees) om de beurt in het kort wat je in een van je stille tijden uit de toegewezen Bijbelgedeelten geleerd hebt (Psalm 31 - 34). Luister naar de persoon die deelt, neem hem serieus en accepteer hem. Ga niet verder in op wat hij deelt. Maak aantekeningen.

3	MEMORISATIE (5 minuten) [SLEUTELVERZEN IN ROMEINEN] (8) ROMEINEN 5:3-4
----------	--

Repeteer twee aan twee:

(8) Romeinen 5:3-4. En dat niet alleen, maar wij roemen ook in de verdrukkingen, omdat wij weten dat de verdrukking volharding teweeg brengt, en de volharding ondervinding en de ondervinding hoop.

4	ONDERRICHT (85 minuten) [DE GELIJKENISSEN VAN JEZUS] DE EREPLAATSEN en DE FARIZEEËR EN DE TOLLENAAR
----------	---

**“De gelijkenis van de ereplaatsen” in Lukas 14:8-11
en “de gelijkenis van de Farizeeër en de tollenaar” in Lukas 18:8-11 zijn gelijkenissen over
NEDERIGHEID IN GODS KONINKRIJK.**

“Een gelijkenis” is een aards verhaal met een hemelse betekenis. Het is een levensecht verhaal of een illustratie ontworpen om een geestelijke waarheid te leren. Jezus maakte gebruik van gewone dingen en alledaagse gebeurtenissen om licht te werpen op de geheimenissen van het Koninkrijk van God en om mensen te confronteren met de werkelijkheden van hun situatie en de noodzaak van hun verandering.

Wij bestuderen deze gelijkenis m.b.v. de zes richtlijnen voor de uitleg van gelijkenissen (Zie Handleiding 9, supplement 1).

A. DE GELIJKENIS VAN DE EREPLAATSEN

Lees Lukas 14:1-14.

1. Begrijp het natuurlijke verhaal van de gelijkenis.

Introductie. De gelijkenis wordt met figuurlijke woorden verteld en de geestelijke betekenis van de gelijkenis wordt hierop gebaseerd. Daarom bestuderen wij eerst de woorden en de culturele en historische feiten van de achtergrond van het verhaal.

Bespreek. Wat zijn de levensechte elementen van het verhaal?

Aantekeningen.

Deze gelijkenis is in de vorm van een vermaning.

De ereplaatsen. Elk land of volk heeft zijn eigen regels voor etiquette. De regels voor een banket tijdens een bruiloft in Israël waren streng. Terwijl een gewoon huis maar één tafel had, stonden er meerdere tafels in een bruiloftsruimte, afhankelijk van het aantal genodigde gasten. In die dagen zaten mensen niet op stoelen aan tafels, maar lagen zij op hun zij op banken rondom lage tafels. Er stonden drie banken rondom elk lage tafel, in de vorm van een “U”. Op elke bank lagen drie mensen op hun linker elleboog, met hun hoofd naar de tafel en hun voeten hingen over de achterkant. Zij gebruikten hun rechterhand om te eten. Elk van deze negen plaatsen om elke tafel vertegenwoordigde een bepaalde plaats in de rangorde van belangrijkheid of “ereplaats”.

Volgens een Joodse geleerde werden de plaatsen als volgt gerangschikt. Van de bovenkant van het linkerbeen (van de “U”) naar de bovenkant van het rechterbeen (van de “U”): links: nummers 5,4,6; midden: nummers 2,1,3; en rechts: nummers 8,7,9. Maar omdat een gast die speciaal geëerd werd aan je rechterhand geplaatst werd (Johannes 1:18; 13:23-

25), zou de volgorde misschien de volgende moeten zijn: links: nummers 9,7,8, midden: nummers 3,1,2, rechts: nummers 6,4,5. Wat belangrijk is, is dat er een vastgesteld rangorde van belangrijkheid was die bepaalde waar een gast bij het bruiloftsmaal een plaats toegewezen kreeg. In het denken van mensen in Israël waren plaatsen nummer 1, 2 en 3 natuurlijk “de ereplaatsen”.

De toewijzing van plaatsen. De gastheer die meestal de eigenaar van het huis was, wees de plaats aan waar ieder van zijn gasten moest plaatsnemen. Jezus sprak de volgende vermaning: “Wanneer u door iemand op een bruiloft uitgenodigd bent, ga dan niet aanliggen op de ereplaats, opdat niet misschien iemand die voornamer is dan u, door hem uitgenodigd is. ... Ga op de laatste plaats aanliggen.” Het eerste deel van het verhaal stelt een man voor die op een plaats gaat aanliggen die niet voor hem, maar voor iemand voornamer dan hij was bedoeld. Toen de gastheer dit opmerkte, vroeg hij de man die onterecht op een ereplaats ging aanliggen om op een veel mindere plaats aan te liggen. Misschien waren de andere plaatsen intussen ook al ingenomen. Of misschien ging hij op de laagste plaats aanliggen om niet nog een vernedering te riskeren. Als de gastheer dit ziet, zou hij kunnen zeggen: “Vriend, kom hoger op.” Dan wordt hij in de ogen van alle aanwezigen geëerd.

2. Bestudeer het verband en bepaal de elementen van de gelijkenis.

Introductie. Het verband van het ‘verhaal’ van de gelijkenis kan bestaan uit “de achtergrond” en “de uitleg of toepassing” van de gelijkenis. De achtergrond van de gelijkenis verwijst naar *de aanleiding* om het verhaal te vertellen, of beschrijft *de omstandigheden* toen het verhaal verteld werd. De aanleiding wordt gewoonlijk *vóór het verhaal* gevonden en de uitleg of toepassing wordt gewoonlijk *ná het verhaal* gevonden.

Ontdek en bespreek. Wat is de aanleiding, het verhaal en de uitleg of toepassing van deze gelijkenis?
Aantekeningen.

(1) De aanleiding van de gelijkenis staat in Lukas 14:1-7.

De belangrijke maaltijd op de sabbat. Jezus at dikwijls bij Farizeeën (Lukas 7:36; 11:37; 14:1). Deze keer werd Hij uitgenodigd om deel te nemen aan de belangrijke maaltijd op de sabbat. Op grond van de strikte regels van de Farizeeën voor de sabbat, werden alle voorbereidingen al de dag van te voren uitgevoerd. We weten niet waarom Jezus uitgenodigd werd, maar de Bijbel zegt wel dat de Joden Hem heel goed in de gaten hielden. Misschien was het doel om Jezus samen met andere Farizeeën en Schriftgeleerden uit te nodigen om te ontdekken of zij een grond voor een aanklacht tegen Hem zouden kunnen vinden. Misschien hadden ze zelfs de man die aan waterzucht leed voor Jezus gebracht om te zien of Hij hem op de sabbat gezond zou maken (dat wil zeggen, Jezus zou dan een verboden werk op de sabbat verrichten). We weten het niet. In die dagen was het niet ongewoon voor mensen om ongenodigd een huis binnen te lopen (Lukas 7:37-38).

Jezus vroeg eerst aan de Farizeeërs en Schriftgeleerden, “Is het geoorloofd op de sabbat gezond te maken?” *Niemand was van zins hierop te antwoorden.* Daarom genas Jezus de man en zond hem weg. Toen vroeg Hij weer aan de Farizeeën en Schriftgeleerden, “Wie van u zal, wanneer zijn ezel of os in een put valt, deze er niet meteen uittrekken op de dag van de sabbat?” *Deze keer kon niemand Hem een antwoord geven,* omdat niemand bereid was toe te geven dat hij fout was!

Het onbetamelijke vechten om de ereplaatsen. Nadat Jezus de zieke man genezen had, begonnen de genodigde gasten (de Farizeeën en Schriftgeleerden) plaatsen rondom de tafel in te nemen. Zij wachtten niet op de aanwijzingen van de gastheer, maar vochten voor de ereplaatsen! Dit was beslist een overtreding van de juiste tafel etiquette! Op dit punt vertelde Jezus de gelijkenis van de ereplaatsen.

(2) Het verhaal van de gelijkenis staat in Lukas 14:8-10.

(3) De uitleg of toepassing van de gelijkenis staat in Lukas 14:11.

Jezus leerde, “Ieder die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden en wie zichzelf vernederd, zal verhoogd worden.”

3. Bepaal welke bijzonderheden in de gelijkenis relevant zijn.

Introductie. Jezus heeft niet bedoeld dat elke bijzonderheid in een gelijkenis noodzakelijk een geestelijke betekenis moet hebben! Gelijkenissen zijn geen allegorieën. De relevante bijzonderheden in het verhaal van een gelijkenis versterken het centrale punt, het hoofdthema of de les van de gelijkenis. Daarom moeten wij niet aan elke bijzonderheid van het verhaal van een gelijkenis een geestelijke betekenis toeschrijven!

Ontdek en bespreek. Welke bijzonderheden in het verhaal van deze gelijkenis zijn echt relevant?

Aantekeningen.

Jezus legt geen detail uit.

4. Bepaal de belangrijke boodschap van de gelijkenis.

Introductie. De belangrijke boodschap (de centrale boodschap of het hoofdthema) van de gelijkenis wordt gevonden in de uitleg of toepassing van de gelijkenis of in het verhaal van de gelijkenis zelf. Van hoe Jezus Christus Zelf Zijn gelijkenissen uitlegde of toepaste, weten wij hoe we gelijkenissen moeten uitleggen. *Een gelijkenis heeft meestal maar*

één hoofdthema, één belangrijke boodschap, één centrale les. Daarom moeten wij niet proberen een geestelijke waarheid in elke bijzonderheid van het verhaal van een gelijkenis te vinden. Dus, bepaal de belangrijke boodschap van een gelijkenis.

Bespreek. Wat is de belangrijke boodschap van deze gelijkenis?

Aantekeningen.

De gelijkenis van de ereplaatsen in Lukas 14:8-11 is een gelijkenis over “nederigheid in Gods Koninkrijk”.

De belangrijke boodschap van deze gelijkenis is de volgende. “Ieder die zich zelf verhoogt, zal vernederd worden en wie zichzelf vernederd, zal verhoogd worden.”

Nederigheid is één van de fundamentele kenmerken van Gods Koninkrijk! In het verband van deze gelijkenis zien we dat Jezus Christus nederig is. Hij is bereid om zich te associëren met mensen die dikwijls zijn vijanden waren. Filippenzen 2:5-11 leert dat Jezus Christus Zichzelf heeft ontledigd door als Iemand met de goddelijke natuur de menselijke natuur erbij aan te nemen, als mens Zichzelf heeft vernederd door de gestalte van een slaaf aan te nemen en gehoorzaam geworden is tot de dood van een misdadiger aan het kruis.

Daarom volgen burgers in Gods Koninkrijk de voetsporen van Jezus Christus en vernederen zichzelf ook. Zij vechten niet voor de ereplaatsen of voor posities in leiderschap, maar in nederigheid achten zij de ander voortreffelijker dan zichzelf (Filippenzen 2:3-4). In de toepassing van deze gelijkenis leren we dat God de hoogmoedige mensen vernedert en de nederige mensen verhoogt.

5. Vergelijk de gelijkenis met vergelijkbare Bijbelgedeelten.

Introductie. Sommige gelijkenissen hebben overeenkomsten met elkaar en kunnen vergeleken worden. Maar de waarheid in alle gelijkenissen hebben vergelijkbare waarheden die in andere Bijbelgedeelten geleerd worden. Probeer belangrijkste verwijzingen in de Bijbel te vinden die je helpen om de gelijkenis uit te leggen. Vergelijk altijd de uitleg van een gelijkenis met het directe en duidelijke onderricht van de Bijbel.

Ontdek en bespreek. Wat leert het Nieuwe Testament over
Aantekeningen.

De hoogmoed van Nebukadnezar. Lees Daniël 4:29-37. Koning Nebukadnezar was in zijn dagen de machtigste koning op de aarde. Hij heerste over een groot wereldrijk en had grote prestaties geleverd. Maar toen hij ging denken dat hij het koninkrijk van Babylon door zijn eigen kracht gebouwd had, kwam God tussenbeide en vernederde hem tot een dierlijk bestaan. “Wie zichzelf verhoogt, zal vernederd worden!” Jaren later toen hij God verheerlijkte en de eer gaf, herstelde God zijn verstand en troon, zodat hij nog groter werd dan voorheen. “Wie zichzelf vernedert, zal verhoogd worden!”

De hoogmoed van Herodus. Lees Handelingen 12:21-23. Koning Herodus was niet een belangrijke of grote koning in zijn tijd. En toch gedroeg hij zich alsof hij een belangrijke en grote koning was. Toen mensen gingen zeggen dat hij als een god sprak, gaf hij niet de eer aan de God van de Bijbel. Onmiddellijk sloeg een engel van de Heere hem en werd hij levend door wormen gegeten voordat hij stierf. “Wie zichzelf verhoogt, wordt vernederd!”

De nederigheid van Paulus. Lees 1 Korintiërs 15:9-10; 2 Korintiërs 12:9-12; Efeziërs 3:7-9; 1 Timoteüs 1:15-16. De apostel Paulus beschouwde zichzelf als “de minste van de apostelen”, “de allerminste van alle heiligen”, “de voornaamste van alle zondaars” en zelfs als “niets” (2 Korintiërs 12:11). Hij vernederde zichzelf telkens weer (Galaten 2:20; 6:14). En toch werd de genade van God in zijn leven vergroot. De genade van God maakte dat hij harder werkte dan al de apostelen (1 Korintiërs 15:10). Dus, ongeacht welke positie iemand bekleedt, wordt nederigheid uitgedrukt in de houding van je hart, in de wijze waarop je over jezelf en anderen denkt en spreekt, en in de manier waarop je met andere mensen omgaat.

Hoogmoed en nederigheid in het Oude Testament. Lees Spreuken 25:6-7; 26:12; Jesaja 2:6-22; 14:12-15; 57:15. Het Oude Testament heeft veel passages waarin over de noodzaak van nederigheid onder de burgers van Gods Koninkrijk gesproken wordt. Misschien had Jezus wel Spreuken 25:6-7 in gedachte toen Hij deze gelijkenis vertelde, “Praal niet voor de ogen van een koning en ga niet staan op de plaats van groten, want het is beter dat men tegen u zegt: Kom hier hogerop, dan dat men u vernedert voor de ogen van een edele, die uw ogen gezien hebben.” Spreuken 26:12 zegt, “Hebt u iemand gezien die wijs is in eigen ogen? Voor een dwaas is er meer hoop dan voor hem.”

Jesaja 14:12-15 beschrijft de val van de koning van Babylon in termen van de val van de satan. Beiden wilden als God zijn en beiden vielen als gevolg van hun hoogmoed. Jesaja 57:15 leert dat de HEERE “de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont en Wiens Naam heilig is: in de hoge hemel en in het heilige (dat wil zeggen, in de hemelse tempel) woont, en woont bij de verbrijzelde en nederige van geest, om levend te maken de geest van de nederigen, en om levend te maken het hart van de verbrijzelden!” En Jesaja 2:6-22 waarschuwt dat op de Dag van de HEERE, dat wil zeggen, op de laatste oordeelsdag bij de wederkomst van Jezus Christus, de hoogmoed van de mensen vernederd zal worden en de trots van de mannen neergebogen zal worden. Alleen de HEERE zal op die dag hoogverheven zijn!” Dus, nederigheid wordt uitgedrukt in je zelfbeeld, je houding, spreken en gedrag.

Hoogmoed en nederigheid in het Nieuwe Testament. Lees Matteüs 18:4; 20:25-28; 23:8-12; Lukas 22:27; Johannes 13:1-15; Filippenzen 2:1-8; Jakobus 4:6; 1 Petrus 5:5-6. Het Nieuwe Testament heeft veel passages waarin de noodzaak van nederigheid voor de burgers van Gods Koninkrijk geleerd wordt. Matteüs 18:4 zegt, “Wie zich dan zal vernederen als dit kind, die is het belangrijkste in het Koninkrijk der hemelen!” Matteüs 20:25-28 zegt dat terwijl de leiders in de wereld heerschappij voeren over de volken en gezag uitoefenen over hun onderdanen, de leiders in de Christelijke Gemeente (Kerk) dienaren moeten zijn van de mensen die aan hun zorg zijn toevertrouwd. Matteüs 23:8-12 zegt dat terwijl de Farizeeën en Schriftgeleerden er van houden “rabbi” (meester), “vader” of “leraar” genoemd te worden, christenen er voor moeten kiezen “broeder” en “dienaar” genoemd te worden. In Lukas 22:27 zegt Jezus, “Ik echter ben in uw midden als iemand Die dient!” En 1 Petrus 5:5 waarschuwt dat “God Zich keert tegen de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade”. Dus, nederigheid wordt uitgedrukt in posities van leiderschap door niet over mensen te heersen, maar hen te dienen met de talenten en geestesgaven die God aan een ieder geeft.

Omgaan met niet-bevoorrechte mensen. Een fundamenteel kenmerk van Gods Koninkrijk is de *gastvrijheid* van zijn burgers (Romeinen 12:13).

Lees Lukas 14:12-14; Matteüs 25:34-40. Jezus heeft niet alleen een les voor de genodigde gasten, maar ook voor de gastheer. Hij zegt, “Wanneer u een ... maaltijd houdt, roept dan niet uw vrienden, ook niet uw broers, en niet uw familieleden of rijke burens, opdat ook zij u niet op hun beurt terugvragen en het u vergolden wordt. Wanneer u echter een feestmaaltijd gereedmaakt, nodig dan armen, verminkten, kreupelen en blinden. En u zult zalig zijn, omdat zij niets hebben om u te vergelden. Want het zal u vergolden worden in de opstanding van de rechtvaardigen.” Jezus leert dat het heel belangrijk is dat de burgers van Gods Koninkrijk *omgaan met de onbevoorrechte mensen in hun gemeenschap!* Wat gebeurt er met de rest van de gemeenschap als de rijke mensen alleen omgaan met andere rijken, de geleerden met andere geleerden en de invloedrijken met andere invloedrijken?

Een ander kenmerk van de ware burgers van Gods Koninkrijk is hun zichtbare liefde tot hun broers en zusters die tot de onbevoorrechte klassen in de gemeenschap horen, ongeacht waar zij zich in de wereld bevinden (Matteüs 25:34-40).

Dus, nederigheid wordt uitgedrukt door:

- gastvrijheid beoefenen aan allen (Romeinen 12:13).
- omgang met de onbevoorrechte mensen in de wereld (Lukas 14:12-14)
- demonstratie van zichtbare liefde aan onbevoorrechte christenen (Matteüs 25:34-40)

B. DE GELIJKENIS VAN DE FARIZEEËR EN DE TOLLENAAR

Lees Lukas 18:9-14.

1. Begrijp het natuurlijke verhaal van de gelijkenis.

Bespreek. Wat zijn de levensechte elementen van het verhaal?

Aantekeningen.

De twee mannen. De tempel was de plaats waar allerlei godsdienstige activiteiten plaatsvonden. Er waren openbare godsdienstige bijeenkomsten. Individuen brachten hun offeranden en kwamen om te bidden. Onder de Joden was het de gewoonte om drie maal per dag te bidden (Daniël 6:10). Waarschijnlijk kwamen deze twee mannen op de geregelde tijd om in de tempel te bidden.

De Farizeeën werden beschouwd als heel vrome mensen en beschouwden zichzelf ook als vroom. Bidden waar andere mensen hen konden zien, was één van hun favoriete hobby's (Matteüs 6:5; Lukas 20:47).

De tollenaars werden beschouwd als hebzuchtig, afpersers en verraders. Het belastingstelsel in Israël werkte als volgt: De Romeinen regering verkocht het recht om belastingen te innen aan een aantal Joden die er heel veel geld voor betaalden. Zij mochten belastingen heffen op goederen die ingevoerd en uitgevoerd werden en op goederen die van de ene plaats naar een andere plaats vervoerd werden. De belangrijkste belastingkantoren waren in Caesarea, Kapernaüm en Jericho gevestigd. Deze Joden hadden zogenaamde “oppertollenaars” als Zacchaeus (Lukas 19:2) in dienst, die op hun beurt weer het innen van tolgeld aan kleinere tollenaars als Levi (Lukas 5:27) verpachtten. De tollenaars probeerden zoveel mogelijk geld te innen. Het ging om aanzienlijke bedragen. Daarom hadden de tollenaars een slecht reputatie als afpersers. Als de tollenaars Joden waren werden zij ook als landverraders beschouwd, omdat zij met de buitenlandse onderdrukker meewerkten. Natuurlijk beschermde de Romeinse regering deze ambtenaren van de belasting.

De twee gebeden. De Farizeeër stond terwijl hij bad. Staande bidden met opgeheven handen en opgeslagen ogen was een gewone manier van bidden (1 Timoteüs 2:8). Waarschijnlijk stond hij waar allen hem konden zien. Uiterlijk bad hij tot God, maar innerlijk sprak hij tot zichzelf. In zijn gebed feliciteerde hij zichzelf. Hij vergeleek zich met andere mensen, maar niet met echte vrome mensen als Samuël of David, maar met slechte mensen.

De eerste helft van zijn gebed bestond uit *negatieven*. Hij zei dat hij *niet* een rover, *niet* een onrechtvaardige (een bedrieger) en *niet* een overspeler was. En toen hij de tollenaar zag staan, zei hij dat hij *niet* als een tollenaar was! De tweede helft van zijn gebed bestond uit *positieven*, een trotse opsomming van zijn goede werken. Hij vaste niet alleen éénmaal per jaar zoals Leviticus 16:29-31 leert, maar tweemaal per week! Hij gaf niet alleen één tiende van zijn oogst

zoals Deuteronomium 14:22-23 vereist, maar zelfs van wat niet geëist werd: een tiende van de munt en de wijnruit en van alle kruiden (Lukas 11:42). Nergens in zijn gebed is er berouw over zonden of een verzoek voor vergeving. Hij gebruikte zijn gebed als een middel om aan andere mensen te verkondigen hoe een goed mens hij was. Hij vroeg niets van God – en ontving dus ook niets van God (Jakobus 4:2)!

In tegenstelling stond de tollenaar op een afstand van het tempelgebouw. Hij sloeg zijn ogen neer, omdat hij zich schaamde voor zijn zondige leven. Hij sloeg zich op zijn borst als een teken van zelfbeschuldiging en wanhoop. Hij vergeleek zich met niemand, maar stelde zichzelf op als *een zondaar!* Zijn gebed bestond alleen uit een belijdenis van zonde en een pleidooi voor vergeving. Hij zei, “O God, wees mij, de zondaar genadig!” Hij was zich diep bewust van zijn zondesschuld voor God en zijn urgente verlangen naar vergeving. Hij hongerde en dorste naar gerechtigheid, dat wil zeggen, hij verlangde dat Gods rechtvaardige toorn tegen zijn zonde weggenomen zou worden en dat hij weer Gods gunst mocht ervaren.

De twee resultaten. De Farizeeër ging naar huis zonder dat er iets veranderde! Hij kon beter thuis gebleven zijn! Maar de tollenaar ging gerechtvaardigd terug naar huis. “Gerechtvaardigd” betekent: God rekende de gerechtigheid van Christus aan hem toe en beschouwde en behandelde hem voortaan als volkomen rechtvaardig in Zijn ogen. Hij was volkomen vergeven en volkomen geaccepteerd door God!

2. Bestudeer het verband en bepaal de elementen van de gelijkenis.

Ontdek en bespreek. Wat is de aanleiding, het verhaal en de uitleg of toepassing van deze gelijkenis?
Aantekeningen.

(1) De aanleiding van de gelijkenis staat in Lukas 18:9.

“En Hij sprak ook met het oog op sommigen die van zichzelf overtuigd waren dat zij rechtvaardig waren en alle anderen minachten, deze gelijkenis” Hoogst waarschijnlijk vertelde Jezus deze gelijkenis aan een groep Farizeeërs (Lukas 16:15; Johannes 7:48-49). Zij waren mannen die van zichzelf overtuigd waren dat zij rechtvaardig in Gods ogen waren. Zij hongerden en dorsten helemaal niet naar gerechtigheid! Zij hadden geen boodschap aan een “dokter” (Lukas 5:31-32). Zij voelden geen behoefte aan bekering en vergeving. “De Farizeeën en de wetgeleerden verwierpen het raadsbesluit van God met betrekking tot zichzelf” (Lukas 7:30), dat wil zeggen, zij verwierpen Gods bedoeling dat mensen zich bekeren van hun zonden en vergeving van al hun zonden ontvangen!

(2) Het verhaal van de gelijkenis staat in Lukas 18:10-13.

(3) De uitleg of toepassing van de gelijkenis staat in Lukas 18:14.

3. Bepaal welke bijzonderheden in de gelijkenis relevant zijn.

Onderricht. Jezus legt geen detail in deze gelijkenis uit.

4. Bepaal de belangrijke boodschap van de gelijkenis.

Bespreek. Wat is de belangrijke boodschap van deze gelijkenis?
Aantekeningen.

De gelijkenis van de Farizeeër en de tollenaar in Lukas 18:9-14 is een gelijkenis over “nederigheid in Gods Koninkrijk”.

De belangrijke boodschap van deze gelijkenis is de volgende: “Ieder die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden en wie zichzelf vernedert, zal verhoogd worden.”

Nederigheid is één van de fundamentele kenmerken van Gods Koninkrijk. De ware burgers van Gods Koninkrijk hebben geen trotse of eigengerechtigde houding, maar eerder een realistische zelfkennis en een oprecht erkenning dat zij Gods genadige vergeving erg nodig hebben. Zij drukken hun nederigheid uit door hun zonden aan God te belijden. En God drukt Zijn bijval uit door hun zonden te vergeven, dat wil zeggen, door hen in Zijn ogen te rechtvaardigen. Mensen die hun trots en eigengerechtigheid opgeven door hun zonden aan God te belijden, zullen ervaren dat God hen volkomen vergeven heeft!

5. Vergelijk de gelijkenis met vergelijkbare Bijbelgedeelten.

Psalm 14:1-3. Zelfs in het Oude Testament is niemand in Gods ogen ‘rechtvaardig’. “Er is niemand die goed doet, zelfs niet één.” Daarom is de veronderstelling en houding van de Farizeeën helemaal fout (Romeinen 3:10-12)!

Psalm 32:1-5. Wie weigert zijn zonden te belijden, zal allerlei moeilijkheden ervaren. Maar wie zijn zonden belijdt, zal vergeving en zegen ervaren.

Psalm 51:1-13,18-19. David belijdt zijn zonden aan God. God vindt vreugde in een gebroken geest en Hij zal een verbijzeld en verslagen hart niet verachten.

Psalm 103:12. “Zo ver het oosten is van het westen, zo ver heeft Hij onze overtredingen van ons gedaan.”

Jesaja 38:17. “Want U (HEERE) hebt al mijn zonden achter uw rug geworpen.”

Jesaja 43:25. “De HEERE heeft onze overtredingen uitgedelgd en aan onze zonden denkt Hij niet.”

Jesaja 44:22. “De HEERE delgt onze overtredingen uit als een nevel, en onze zonden als een wolk.”

Micha 7:18-19. “Wie is een God als U, Die de ongerechtigheid vergeeft, Die voorbijgaat aan de overtreding ... Hij zal onze ongerechtigheden vertrappen, al onze zonden werpen in de diepte van de zee.”

Samenvattend: God is blij met een mens die zijn zondige natuur en zwakheden erkent, belijdt, die een gebroken geest en verbijzeld hart heeft, die vergeving vraagt en vergeving geschonken wordt en die zich verblijdt in Gods vergeving (gerechtigheid).

C. EEN SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE ONDERWIJZINGEN OF LESSEN IN DE GELIJKENISSEN OVER NEDERIGHEID IN GODS KONINKRIJK

(1) Hoe is God.

Alle mensen en vooral verloren mensen moeten weten hoe de God van de Bijbel en Jezus Christus is. Uit het verband van de gelijkenis leren we dat Jezus Christus nederig is! Hij ging om met de niet-bevoorrechte klassen in de maatschappij. Hij was “een vriend van tollenaars en zondaars” (Lukas 7:34). Maar Hij vermeed niet ook met de bevoorrechte klassen als de Farizeeën om te gaan, zelfs als velen van hen Zijn vijanden waren.

In Matteüs 11:28-30 zegt Jezus Christus, “Kom naar Mij toe, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven. Neem Mijn juk op u, en leer van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart, en u zult rust vinden voor uw ziel; want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht”.

Het vraagt nederigheid en een realistisch beeld van jezelf, je zwakheden en je zonden te erkennen. Het vraagt nederigheid te erkennen dat je vermoeid en belast bent onder het juk van de 613 door mensen gemaakte (Joodse) godsdienstige wetten. En het vraagt nederigheid om al je zonden en lasten naar Jezus Christus te brengen.

Je krijgt een realistisch beeld van jezelf als:

- je de Heilige Geest toelaat je te overtuigen van de zonden in je leven en van wat recht is in Gods ogen (Johannes 16:8)
- je telkens weer in de spiegel van Gods Woord naar jezelf kijkt (Jakobus 1:22-25)
- je ook in de spiegel van Gods Woord kijkt naar wie Jezus Christus is en van Hem leert wat nederigheid is (Matteüs 11:29).

Uit de toepassing van de gelijkenis leren we dat God soeverein is. Hij weerstaat de hoogmoedige, maar geeft genade aan de nederige (1 Petrus 5:5-6). De mensen die vechten voor de ereplaatsen in dit leven en ieder ander met ellebogen uit de weg maait, zullen in het bijzijn van andere mensen vernederd worden en in de laatste oordeelsdag in de ogen van alle mensen die ooit geleefd hebben gezichtsverlies lijden.

Maar mensen die nederig blijven ongeacht welke positie zij bekleden, die niet gaan heersen over mensen die aan hun zorg toevertrouwd zijn, maar hen blijven dienen, zullen verhoogd worden. Zij zullen ook bereid zijn op de laagste plaatsen aan te liggen en de minste taken (als voeten wassen) op zich te nemen. Op de laatste oordeelsdag zullen zij in de tegenwoordigheid van God, alle engelen en alle mensen die ooit geleefd hebben, verhoogd worden.

(2) Hoe horen christenen te zijn.

Christenen moeten weten hoe zij horen te zijn. Christenen horen nederige mensen te zijn. Deze gelijkenis leert ons dat “wie zichzelf verhoogt, vernederd zal worden en wie zichzelf vernedert, verhoogd zal worden”. Nederigheid is één van de fundamentele kenmerken van Gods Koninkrijk! De ware burgers van Gods Koninkrijk vechten niet om posities in leiderschap of ereplaatsen, maar achten de ander voortreffelijker dan zichzelf. Zij doen wat er in Filippenzen 2:3-4 staat, “Doe niets uit eigenbelang of eigendunk, maar laat in nederigheid de een de ander voortreffelijker achten dan zichzelf. Laat eenieder niet alleen oog hebben voor wat van hemzelf is, maar laat eenieder ook oog hebben voor wat van anderen is.”

Praktisch ben je nederig als:

- je de ander voortreffelijker acht dan jezelf
- je overtuigd bent dat je jezelf alleen kan vernederen in volledige afhankelijkheid van God
- je de sterke punten en deugden van de ander erkent en waardeert
- je eigen zwakke punten en fouten erkent en accepteert
- je aandachtig luistert naar de ander, hem serieus neemt en accepteert
- en je zijn belangen bevordert, vooral de belangen van Gods Koninkrijk in zijn leven.

5	GEBED (8 minuten) [REACTIES]
GEBED IN ANTWOORD OP GODS WOORD	

Bid met elkaar als antwoord op wat God zegt. Laat iedereen in de kring om de beurt kort (in één of twee zinnen) bidden en naar God toe reageren op wat hij in deze bijeenkomst van Hem leerde.

6	VOORBEREIDING (2 minuten) [OPDRACHTEN]
VOOR DE VOLGENDE BIJEENKOMST	

Deel de voorbereiding voor de volgende keer uit op een strookje papier of laten de groepsleden het opschrijven.

1. Toewijding. Wijd je toe steeds discipelen te maken, de gemeente van Jezus Christus op te bouwen en het Koningschap van Jezus Christus te verkondigen.
2. Verkondig, onderricht of bestudeer “de gelijkenis van de ereplaatsen” en “de gelijkenis van de Farizeeër en de tollenaar” samen met een persoon of een kleine groep mensen.
3. Persoonlijke tijd met God. Heb stille tijd met God uit ongeveer een half hoofdstuk per keer uit **Psalm 37, 38, 40 en 49**. Maak gebruik van het uitgekozen Bijbelvers of de favoriete waarheid methode en maak korte aantekeningen.
4. Memorisatie. **(9) Romeinen 6:13**. Repeteer elke dag de laatste vijf Bijbelverzen die je uit je hoofd geleerd hebt.
5. Bijbelstudie. Bereid de volgende Bijbelstudie thuis voor. **Romeinen 6:1-11**. Maak gebruik van de vijf stappen methode en maak korte aantekeningen.
6. Gebed. Bid voor iemand of iets deze week en zie uit naar wat God doet (Psalm 5:4).
7. Houd je aantekeningen in je notitieboek goed bij. Doe dat ook met je aantekeningen over stille tijd, memorisatie, deze gelijkenis en deze voorbereiding.